# Մարիամ Ռուբենի Վարդանյան

mariamvardanyan@ysu.am

**Պատմության ֆակուլտետ**
Հայ արվեստի պատմության և տեսության ամբիոն
Դասախոս

**Պատմության ֆակուլտետ**
Հայ արվեստի պատմության և տեսության ամբիոն
Դասախոս

## Կրթություն

| | |
|---|---|
| **Հաստատություն** | Երևանի պետական համալսարան |
| **Ֆակուլտետ** | Պատմության ֆակուլտետ, արվեստաբանության բաժին |
| **Տարեթիվ** | 2000 - 2002 |
| **Աստիճան/կոչում** | Մագիստրոս |

| | |
|---|---|
| **Հաստատություն** | Երևանի պետական համալսարան |
| **Ֆակուլտետ** | Պատմության ֆակուլտետ, արվեստաբանության բաժին |
| **Տարեթիվ** | 1996 - 2000 |
| **Աստիճան/կոչում** | Բակալավր |

## Լեզուների իմացություն

Հայերեն English Русский

## Աշխատանքային փորձ

| | |
|---|---|
| **Հաստատություն** | Երևանի պետական համալսարան |
| **Ժամանակահատված** | 2002 մինչ օրս |
| **Պաշտոն** | Դասախոս |

## Միջազգային կոնֆերանսների և սեմինարների մասնակցություն

| | |
|---|---|
| **03/04/2025 - 05/04/2025** | «Արվեստի ընթերցումներ 2025. Հին արվեստի մոդուլ։ Արվեստ և արխիվներ» միջազգային գիտաժողով<br>Բուլղարական ակադեմիայի արվեստի ինստիտուտ<br>Բուլղարիա |
| **17/10/2024 - 18/10/2024** | Միջազգային գիտաժողով «Հարավարևելյան Եվրոպայի արծաթագործություն։ Արհեստավորներ, նվիրատուներ և բարեպաշտության հայեցակարգը վաղ նոր շրջանում»<br>Բուլղարական ակադեմիայի արվեստի ինստիտուտ |

Բուլղարիա

| | |
|---|---|
| **19/08/2024 - 26/08/2024** | Գիտական գործուղում Թեհրանի "Արտակ Մանուկյան" թանգարանի համալիր ուսումնասիրության նպատակով<br>Թեհրանի "Արտակ Մանուկյան" թանգարան<br>Իրանի Իսլամական Հանրապետություն |
| **15/07/2024 - 18/07/2024** | Աստվածաշնչյան Ուսումնասիրությունների Եվրոպական Ասոցիացիայի (EABS) տարեկան համաժողով<br>Սոֆիայի Սուրբ Կլիմենտ Օհրիդսկու անվան համալսարան<br>Բուլղարիա |
| **17/11/2023 - 18/11/2023** | Հայագիտական միջազգային գիտաժողով նվիրված Բաբկեն Չուգասզյանի ծննդյան 100-ամյակին<br>Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարան<br>Հայաստան |
| **11/11/2023 - 11/11/2031** | «Սիմվոլիկ կոդեր և ինքնության շրջանակներ հայկական հոգևորության մեջ» միջազգային գիտաժողով<br>Ալեքսանդրու Իոան Կուզայի անվան համալսարանի թանգարան<br>Ռումինիա |
| **16/11/2022 - 17/11/2022** | «Ռուսաստան։ Վրաստան։ Քրիստոնեա Արևելք։ Հոգևոր և մշակութային կապեր» X գիտական ընթերցումներ՝ նվիրված Դ. Ի. Արսենիշվիլիի հիշատակին<br>Անդրեյ Ռուբլյովի անվան Հին Ռուսական մշակույթի և արվեստի կենտրոնական թանգարան<br>Ռուսաստանի Դաշնություն |
| **22/06/2022 - 03/07/2022** | Գիտական գործուղում Թեհրանի "Արտակ Մանուկյան" թանգարանի համալիր ուսումնասիրության նպատակով<br>Թեհրանի "Արտակ Մանուկյան" թանգարան<br>Իրանի Իսլամական Հանրապետություն |
| **15/06/2022 - 17/06/2022** | «Հայկական գաղթօջախների արվեստը» 4-րդ միջազգային գիտաժողով<br>Օստրավայի համալսարան<br>Չեխական Հանրապետություն |
| **13/12/2019 - 14/12/2019** | «Միջազգային սիմպոզիում նվիրված Սիրարփի Տեր-Ներսեսյանի (1896-1989) հիշատակին»<br>INALCO<br>Ֆրանսիա |
| **02/09/2019 - 06/09/2019** | «Հարավարևելյան Եվրոպայի ուսումնասիրությունների 12-րդ միջազգային կոնգրես»<br>Բուխարեստ համալսարան<br>Ռումինիա |

| | |
|---|---|
| **16/11/2018 - 18/11/2018** | «Հայտնաբերված թաքնված գանձեր. Արևելյան Եվրոպայի հայկական արվեստն ու մշակույթը» միջազգային գիտաժողով<br>UCLA<br>Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ |
| **15/10/2018 - 18/10/2018** | Միջազգային գիտաժողով «Բալթիկայից մինչև Սև ծով. հայերը մշակութային, տնտեսական և քաղաքական գործընթացներում»<br>Հայաստանի Գիտությունների Ազգային Ակադեմիա<br>Հայաստան |
| **29/09/2017 - 23/10/2017** | Գիտական գործուղում Ռումինիայի Հայոց թեմի գեղարվեստական մետաղի հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի Հայոց թեմի "Դուդյան" թանգարան<br>Ռումինիա |
| **26/09/2016 - 05/10/2016** | Գիտական գործուղում Ռումինիայի Հայոց թեմի գեղարվեստական մետաղի հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի Հայոց թեմի "Դուդյան" թանգարան<br>Ռումինիա |
| **14/09/2016 - 16/09/2016** | Միջազգային գիտաժողով «Հայկական սփյուռքը և հայ-ռուսական հարաբերությունները. պատմություն և արդիականություն»<br>Մոսկվայի պետական համալսարան<br>Ռուսաստանի Դաշնություն |
| **16/06/2016 - 18/06/2016** | «Հայկական գաղթօջախների արվեստը» 2-րդ միջազգային գիտաժողով<br>Գդանսկի ազգային թանգարան<br>Լեհաստան |
| **11/05/2015 - 03/06/2015** | Գիտական գործուղում Տրանսիլվանիայի գեղարվեստական մետաղի հայկական հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի հայոց միություն<br>Ռումինիա |
| **18/10/2014 - 19/10/2014** | «Հայ արվեստն ու մշակույթը Օսմանյան կայսրությունում մինչև 1915 թվականը» թեմայով գիտաժողով<br>Արարատ Էսքիջյան թանգարան; Նորթրիջի համալսարան<br>Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ |
| **23/07/2014 - 20/08/2014** | Գիտական գործուղում Ռումինիայի Հայոց թեմի գեղարվեստական մետաղի հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի Հայոց թեմի "Դուդյան" թանգարան<br>Ռումինիա |
| **30/10/2013 - 31/10/2013** | Հայ-ռումինական մշակութային ժառանգությանը նվիրված միջազգային գիտաժողով<br>Ռումինիայի գիտությունների ակադեմիա<br>Ռումինիա |

| | |
|---|---|
| **17/07/2013 - 30/08/2013** | Գիտական գործուղում Ռումինիայի Հայոց թեմի գեղարվեստական մետաղի հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի Հայոց թեմի "Դուդյան" թանգարան<br>Ռումինիա |
| **23/10/2012 - 13/11/2012** | Գիտական գործուղում Ռումինիայի Հայոց թեմի գեղարվեստական մետաղի հավաքածուների ուսումնասիրության համար<br>Ռումինիայի Հայոց թեմի "Դուդյան" թանգարան<br>Ռումինիա |

## Անդամակցություն

| | |
|---|---|
| **Հաստատություն** | Աստվածաշնչյան ուսումնասիրությունների եվրոպական ասոցիացիա (EABS) |
| **Ժամանակահատված** | 2014 մինչ օրս |
| **Հաստատություն** | Թանգարանների միջազգային խորհուրդ (ICOM) |
| **Ժամանակահատված** | 2017 մինչ օրս |
| **Հաստատություն** | Բյուզանդագիտության հայկական ազգային կոմիտե |
| **Ժամանակահատված** | 2010 մինչ օրս |

## Հրապարակումներ

*Հոդված*
**A Silver Ark in the Collection of the Armenian Diocese of Romania: An Image of the Heavenly Jerusalem?**
Mariam Vardanyan
Religions 2026 285
https://doi.org/10.3390/rel17030285

*Հոդված*
**The Role of Private Archives in Preserving Armenian Arts and Culture through Community Museums***
Mariam Vardanyan
Arts and Archives. 2026 75-92
https://artstudies.bg/artstudies/Art_Readings_2025_Old_Art_Module.pdf

*Հոդված*
**Artistic Features of Armenian Liturgical Objects**
Mariam Vardanyan
MEΘEXIS Journal of Research in Values and Spirituality 2024 13-42

*Գիտաժողովի նյութ*
**Innovative Tendencies in the Art of Armenian Book Binding: Myrrophores Gospels Bindings**
Mariam Vardanyan
2024 24-25

https://artstudies.bg/?p=18698&lang=en

---

*Հոդված*

**Arm Reliquary from the Collection of the Armenian Diocese of Romania: on the Problem of Local Artistic Influences**

Mariam Vardanyan

Բանբեր հայագիտության 2023 156-167

---

*Հոդված*

**Altar Radiances among Ritual Objects of Armenian Church (On the Example of the Collections of Armenian Diocese of Romania)**

M. R. Vardanyan

Actual Problems of Theory and History of Art 2023 244-252

---

*Հոդված*

**Greek or “Athos Crosses” in the Armenian Churches of Romania**

Mariam Vardanyan

SERIES BYZANTINA Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art 2023 101-114

---

*Հոդված*

**"АФОНСКИЕ" КРЕСТЫ В СИСТЕМЕ АРМЯНСКОЙ ЦЕРКОВНОЙ УТВАРИ (НА ПРИМЕРЕ КОЛЛЕКЦИЙ АРМЯНСКОЙ ЕПАРХИИ РУМЫНИИ)**

М.Р. ВАРДАНЯН

Россия. Грузия. Христианский Восток. Духовные и культурные связи. Сборник статей по материалам X Научных чтений, посвященных памяти Д.И. Арсенишвили
2023 254-267

---

*Հոդված*

**The Russian Ritual Objects in the Collection of the Dudian Museum at the Armenian Diocese of Romania in Bucharest**

Mariam Vardanyan

Բանբեր հայագիտության 2020 138-156

---

*Հոդված*

**Altar Crosses in Romanian-Armenian Church Tradition**

Mariam Vardanyan

Revue des Études Sud-Est Européennes 2020 191-217

---

*Հոդված*

**The Silverware Collections of the Armenian Diocese of Romania**

Mariam Vardanyan

Armenian Treasures in Romania 2020 254-331

---

*Գիտաժողովի նյութ*

**Armenian Altar Crosses in Romanian-Armenian Church Tradition**

Mariam Vardanyan

2019 183-184

https://www.congresaiesee2019.acadsudest.ro/

---

*Հոդված*

**The Armenian Hand Crosses in the Different Collections of the Armenian Diocese of Romania**
Mariam Vardanyan
Revue des Études Sud-Est Européennes 2018 101-122

---

*Գիտաժողովի նյութ*
**Liturgical Silver Items of Romanian Armenians**
Mariam Vardanyan
2018 19

https://nelc.ucla.edu/event/hidden-treasures-unearthed-armenian-arts-and-cultur...

---

*Հոդված*
**The Collection of Silver Book Bindings of the Armenian Museum in Bucharest and their Relationship to Eastern and Western Arts**
Mariam Vardanyan
SERIES BYZANTINA. Studies on Byzantine and Post -Byzantine Art. VOLUME XV 2017 81-96

---

*Գիտաժողովի նյութ*
**The Collection of Silver Book Bindings of the Armenian Museum in Bucharest and their Relationship to Eastern and Western Arts**
Մարիամ Վարդանյան
2016 1

https://www.academia.edu/25638090/Art_of_Armenian_Diaspora._International_Confe...

---

*Հոդված*
**Հայկական եկեղեցական սկիհների և Բուխարեստի Սրբոց Հրեշտակապետաց եկեղեցու արծաթե սկիհների մասին**
Մարիամ Վարդանյան
Անտառ ծննդոց 2015 485-498

http://publishing.ysu.am/hy/1429615520

---